

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCYI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

Gazeta Częstochowska

Redaktor Zygmunt Trzebiński.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA
Częstochowa, Aleja II № 38, telefon № 50.

Wydawca Antoni Stennicki.

КВИТАНЦИЯ.

Отпечатанный без предварительной цензуры № 28 газеты "Gazeta Częstochowska" заключающий в себе печатный лист № 1 доставлен во мне в канцелярию.

SR

Ланцевейстеръ
Ченстохова.

numeraty i ogłoszeń na stronie 4-ej.

Cena 3 kop.

przejmują interesantów codziennie, z wyjątkiem dni świątecznych, od godz. 7—8 wieczorem.

TYCZNY PARYSKI B. Zarzeckiego w Częstochowie, H aleja № 18.

10 r.
gram:
la wiel.
ue życie
uchalha

Kupiecista Łętowski.

Część III.

SENSACJA! **POGRZEB** SENSACJA!

Jego Cesarzkiej Mości. Króla Belgijskiego Leopolda II, i tryumfalny wjazd do Brukseli następcy tronu Alberta II.
3) ZWYCIĘSTWO TENORA (sceny bar. komiez.)

Nad program:

Występ znak mitego kupiecisty autora i humorysty p. Łętowskiego, z własnym nowym repertuarem.

Sala teatru ogrzewana. Ceny miejsc zwyczajne.

Zarządzający teatrem St. Certowicz.

11-go

43. TEATR „ODEON”

W. KRZEMIŃSKIEGO
(Najstarszy w Królestwie)

Od soboty do wtorku 1 Lutego (włącznie) Zupelna zmiana programu!

Wojna w Egipcie (dramat z życia arabsów) Wyspy w okolicach Neapolu (dramat) Złoty wiek do Paryża (panorama kolejowa) Wujaszek Poocziwiński (komedia) Tajemnica (dramat) Złoty wiek do Paryża (panorama kolejowa) Wujaszek Poocziwiński (komedia) Tajemnica (dramat) Złoty wiek do Paryża (panorama kolejowa) Wujaszek Poocziwiński (komedia) Tajemnica (dramat)

Teatr „ODEON”

Na scenie występy nowozaangażowanej OPERETKI ze współudziałem:

Pani BOLESŁAWSKIEJ, wiodawicy teatru p. Myszkowskiego. P. KRAWCZYŃSKIEGO, tenora, i P. REMBOWSKIEGO, charakterystyka artystów teatru Lubelskiego.

Odegrana będzie: **DWAJ KONKURENCI** operetka w 1 akcie, muzyka Zellera.

Zmiana programu i operetki w każdą środę i sobotę: W Kalloskopach wystawiono: **Widoki Rzymu** (serja 2-a)

Ceny miejsc zwykłe.

Szczegóły w afiszach i programach.

189

Kalendarzyk.

Data: Franciszka Salezego B.W.D.K.—Zdzisława
Jutro: Martyny P. M. Sawiny — Dobroguiewy
Wschód słońca: o g. 7 m. 55.
Zachód: 4 30.
Przybyło dnia 1 godz. 01 min.
Daty historyczne: 1814 r. Bitwa pod Brienne.
1828. Założenie b. Banku Polskiego.

Fortece w Królestwie.

Sprawa zniesienia fortec w Królestwie straciła dziś na aktualności. Nie dlatego, że się z nią zatłwiono lub też jej poniechano, ale dlatego, że rosyjska opinia publiczna, a potrosze i zagraniczna, jak tego dowodzi artykuł „Temps” z maja ubiegłego roku, z faktem tym już się pogodziła.

Sprawa wywołała z początku obszerną polemikę, potem projekt zyskał uznanie prasy reakcyjnej, potem zaczęto snuć dalej idące projekty, wreszcie Mienszykow zaproponował sprzedać Niemcom Królestwo za 8 czy 9 miliardów.

Ten ostatni projekt wydał się zbyt radykalnym, ale ze zniesieniem fortec prawie się pogodzono. A równocześnie urzędowa opinia francuska oznajmiła w

„Temps”, że zniesienie fortec, które stały się bezużyteczne zwiększą szeregi armji czynnej i daje dowódcom większą swobodę ruchów, jest więc rzeczą dobrą.

O polską opinię naturalnie nie pytano — sprawa zesłała z porządku dziennego.

Dzisiaj podnosi ją p. Wittmer, projektodawca i inicjator, po raz drugi polemizując z p. Wojennym, współpracownikiem „Now. Wrem.”... jeszcze o znaczeniu fortec w Królestwie.

Nie poruszając „meritum” sprawy, która wymaga specjalnych wiadomości z dziedziny strategii i taktyki, zatrzymujemy się chwilę na wywodach p. Wittmera.

Zwalczając na przedewszystkiem zdanie przeciwnika, jakoby Wisła mogła odgrywać rolę poważnej przeszkody dla armji nieprzyjacielskiej; następnie oponuje przeciwko temu, że forteca warszawska „posiada znaczenie polityczne, jako była stolica Królestwa Polskiego, i ekonomiczne, jako miasto o niezwykle rozwiniętej działalności handlowej, fabrycznej i przemysłowej”.

„Ależ—wola p. Wittmer—Warszawa posiada ludność 800 tysiäczną i to ludność niebardzo dla nas przychylną! Czy i tę okoliczność uważa autor za pomyślną dla fortecy?”
Zdaniem p. Wittmera, armia nieprzy-

jiacielska może z łatwością wykonać ruch oskrzydłający, odciąć Królestwo wraz z jego garnizonami i twierdzami, a u mocniejszy swój front wespółni fortyfikacjami połowemi, czekać spokojnie napaści rosyjskiej. Armia nieprzyjacielska nie pójdzie napewno na Moskwę, jak tego chce p. Wojennyj. Jeżeli o czemś podobnym wogóle pomyśli, to chyba ruszy pobrażem bałtyckim na Petersburg. I cóż mogą zrobić fortece Królestwa dla zapobieżenia ruchowi oskrzydłującemu?

Fortece odciągną tylko na załogi znaczną ilość wojsk rosyjskich. A tymczasem, jak twierdzi uprzejmie p. Wittmer, „jeżeli polacy okażą się godnymi tego, aby się lała za nich krew rosyjska, to daleko łatwiej będzie zabrać z powrotem kraj Nadwiślański wtedy, gdy armja rosyjska pozostanie nienaruszona, aniżeli wtedy, gdy armia i twierdze podzielił losy Metz i Sedanu”.

Bo przecież... „nikt o oddaniu Polski Niemcom nie mówił. Mówiło się tylko o niebezpieczeństwie obrony państwowej, opartej na twierdzach w Królestwie Polskiem, i o tem, że gdyby nawet nie udało się odebrać Królestwa to nie byłoby to wielkim nieszczęściem...”

Tak w polemice pp. specjalistów od strategii z „Rossji” i „Now. Wrem.” mieszą się argumenty natury rzeczowej z objawami osobistych sympatii.

LEKARZ-DENTYSTA
MICHAŁ GREJNIEC
w CZĘSTOCHOWIE,
1 Aleja Nr. 10, dom p. Rajcherowej.
Przyjmuje codziennie od 9—1 rano i od 3—7 wiecz. w niedzielę do 4 po p.
Poleca Nr. 1 swego wydawnictwa, poświęconego krzewieniu zasad zębocelnictwa wśród mas najszerszych p. t. „Ogólne zasady pielęgnowania zębów i jamy ustnej”. Cena 5 i 10 k. Zadać w księgarniach! 20

Największe powagi lekarskie całego świata polecają **PASTYLKI**
GÉRAUDEL
Protek leczniczy, usuwający rądyka i niek, katar, kaszel or az wszelkie choroby oddechowych. Cena pudełka 85 kop.
UWAGA: Oryginalne pudełka zapatrzone są w czerwony etykiety z firmą głównego przedstawiciela na Królestwo i Cesarstwo: „Fabian Klingensland, Warszawa”. 81

KRUSZYŃSKI I PROSZOWSKI

Częstochowa, Aleja II-ola, dom własny.

Pierwszorządny Zakład Artystyczny Rzeźbiarsko-Kamieniarski i Sztukatorski

Założony w roku 1887.

WYKONYWA RZĘBY POMNIKI, ROBOTY BUDOWLANE I SZTUKATERJE.

Telefon 30 200

RYDZEWSKI i S-ko

Biuro Techniczne w Częstochowie, Teatrna 13
Telefon 30 1.

Oddział instalacji wodociągów, kanalizacji, ogrzewania centralnego i melioracji rolnych pod kierunkiem technika specjalisty. Wszelkie roboty od najskromniejszych wykonywane będą przez sprowadzonych zdolnych monterów po cenach przystępnych. Na reprezentacji stała firma meblowa.

nasze panie wlewają na siebie w przyciotowaniu do koncertów, rautów, went i balów dobroczynnych?

ROZMAITOŚCI.

— Nowy zawód kobiety.

Tygodnik francuski „Revue Hebdomadaire” donosi o nowym sposobie zarobkowania kobiet. Jedną z przedstawicieli tego fachu, osoba młoda, energiczna i inteligentna, zaręcza, że zarabia kilka tysięcy franków rocznie na dostarczaniu za odpowiednim wynagrodzeniem damom angielskim z wyższych sfer arystokracji i finansów codziennie lub dwa razy tygodniowo dowcipów i

własnych poglądów do opinii o wszelkich przejawach życia umysłowego. Istotnie w dzisiejszych czasach tak się mnożą codziennie wydarzenia, zarówno z dziedziny sztuki i literatury, jak mody a nawet życia towarzyskiego, że dama światowa, której starania około własnej osoby i toalety niemal zabierają czasu — faktycznie nie jest w możności śledzić tego wszystkiego i utrzymywać umysł swój na stopie koniecznego dziś wykształcenia.

W pracy tej wyręczają ją w czasach obecnych niewiasty inteligentne i przedsiębiorcze, które jednocześnie czerpią z tego źródła wcale pokajne dochody. Dostarczycielka interesujących tematów rozmowy i poglądów musi codziennie przeczytać najnowsze powieści, przeczytać o-

statni dramat lub komedię, katalogi i krytyki z wystaw obrazów i dzieł sztuki, przerzucić sprawozdanie z ostatniej sesji parlamentu, stara się o dokładne informacje o procesach sensacyjnych, dowiaduje się o nowych wynalazkach, o katastrofach ostatnich dni, krótko śledzi wszystko, co może być przedmiotem rozmowy salonowej i t. d. Z takim za- sobem wiadomości odwiedza swoje klientki i dostarcza im oryginalnych i ni- by własnych poglądów na najrozmaitsze sprawy, dodaje kilka dowcipnych uwag i w ten sposób dama światowa z łat- wością może w rozmowie salonowej wprowadzać w podziw swoich bliźszych i dalszych znajomych, zarówno dowcipem, jak wielostronnym wykształceniem. Niektóre damy przyjmują swoją dostar-

czytelkę rozumu codziennie, inne zaś tylko przed każdym większym zebraniem lub proszonym obiadem.

Odpowiedzi Redakcji.

Robotnikowi w chęci zezwolenia skie mu. Podawane przez nas cytowy pa- tronów danego dnia drukowane b.d. są, po dojściu do zdrowia szanowanego kapłana, który specjalnie dla nas te opisy z wietu zred- czerpał; chwiliwa niedyspozyja autora zniewoliła nas do przerwy.

Jutrzejczy obiad.

1. Rosół z makaronem. — Paszteciki. — Szy- nka na gorąco, pure z grochu. — Kuropaty po polsku. — Kompoty. — Pażki.
2. Zupa szawłowa. — Kokiety z móżgów.

„ARYSTOKRATYNA”
krem i presek.

Odnaczony na wystawie lekarzy i przyrodników we Lwowie me- dalem złotym i dyplomem.

„Arystokratyna” działa przez swą zawartość węgliku antyseptycznego i orzeźwiającego, jest po krót- kiej użyciu — staje się skórę białą i nabiera młodocia- nej świeżości i wdzięku.

Pięgi zmarazeczki, wagi, żółte plamy „Arystokratyna” usu- wa po kilkakrotnym użyciu.

Żądać w składach aptecznych i aptekach.

Główny skład na Królestwo i Cesarstwo w składzie aptecznym
W a o ł a w a O R Z E Ł
w Częstochowie, III Aleja Nr 48. 2

VICHY
PRODUKTA Z SOLI NATURALNEJ DOBYWANEJ Z WODY

PASTILLES VICHY-ÉTAT 2 lub 3 po każdym jedzeniu
ułatwiają trawienie.

COMPRES VICHY-ÉTAT
dla preparowania sanemu
wody alkalicznej i gazowej.

BRÓDZIEŻ SZKARŁAWY FRANCUSKIEGO

S.I. Gzopelwiecki i S-wie
polecają ostatnie nowości
udoskonalonej perfumerji:
„ANTIQUE” „GOUT D'OR” „IDEAL”
PERFUMY, WODY KOŁONSKIE, KWIASTOWE, MYDŁA
SKŁAD GŁÓWNY: WARSZAWA, RYMARSKA 16.
— !! ŻĄDAĆ WSZĘDZIE !! —

Wielki Medal Złoty w Lublinie | Wielki Medal Złoty w Częstochowie |

Mydło Nafciane
wynalazku
D-ra A. GOŁCWAJGA
marki „SŁOŃ”
Jednocześnie uznano za najlepsze do prania bielizny!!!

Wystrzegaj się falsyfikatów niszczących bieliznę.
Sprzedaj w wszystkich składach aptecznych i mydlar- niach. Generalni Reprezentanci: MEY i GOŁCWAJG War- szawa Orła 6. Tel. 130.73.

Poszukiwani są zdolni agenci. 162-8

BORXYL
PŁYN KREM

ochrony do twarzy | dla cery chropo-
watej przysuszonej, tej przeciw swido-
wogrom i wszelkim bl. owz. i bl. i wese-
kaczeniom cery. | lk. zaszczerwien.

Oddwieża, wybiera i udelikatnia.
Nader ważne dla Panów i dla Pani

Gł. skł. aptek Zamenhofs, Warszawa.
1147-40-1

Ból głowy i Migrenę
nastychmiast usuwa
MIGRENO-NERVOSIN

Bezwarunkowo pewny i nieszkodliwy
roślinny środek. Żądać w aptekach
i składach aptecznych tylko **orygi-
nalnych** proszków **10 k.** szt.
Pudełko **1.20 k.** 147-30

Stowarzyszenie sług

„Wzajemna Pomoc” pod we-
zwaniem Matki Boskiej Częstochow-
skiej, ulica Wieluńska Nr 28
podaje do wiadomości, że powstały przy
Stowarzyszeniu „Wydział Re-
komendacyjny” ma zawsze do za-
rekomendowania dobre służące jak
kucharki, pokojówki i niarki, oraz
że założona przy tymże Stowarzy-
szeniu pralnia prowadzona z uw-
zględnieniem higieny i oszczędno-
ści bielizny przyjmuje do prania i
prasowania mańsze i większe
partje bielizny na warunkach u-
miarkowanych, 160-10

Wszystkich księgarń sprzedają
i w polskich domach powinien gościć

Kalendarzyk
Im. Juliusza Słowackiego
na r. 1910, mapką Królestwa
Polsk. i planem m. Warszawy
po 5 kop. — za 12 sztuk 88 kop., z por-
tretami, zyciorsem i poematami Słowa-
ckiego, 8 k. — za 12 szt. 64 k. — Część
I Sława Juliusza Słowackiego w setki
rocznicę urodzin, 4.; nam zyciorz, jego
i poezje z portretem, bez kalendarzka
6 k. — za 12 szt. 48 k. Opłata poczy-
ta z 1 szt. każdej z tych broszurek po 8 k.
+ rekomendacja 7 k. — razem 10 k. —
załączka poczyta o 10 k. drożej. — Najko-
rzystniej jest wysłać większą ilość sztuk
razem i czem więcej sztuk, tem tańsza
opłata. Nakład Pl. Reussnera, Złota 6,
Warszawa. 183-4-1

Pofabryczną w różnych interesach kto
sobie żyć kupić lub sprzedać dobry
sklep, restaurację, bufet na kolonji, pro-
szę się udać do mnie Aleja 3-cia Nr 71,
m. 3. Bielski Częstochowa. 181-2-1

Poszukuje pokoju z umeblowaniem lub
bez. Adres skrzynka pocztowa 52.
187-1-1

Zgubiono w II Alei na trotuarze 8 rb.
Złoty, znalazca oddał do administ.
Gazety. 183-1-1

Potrzebna zaraz sklepowa z kaucją
nieograniczoną do wielkości sklepu w
Częstochowie. Wiadomość u p. Kozłor-
skiego w kancelarji przy kościele św.
Zygmunta. 182-3-1

Zgubiono kartę paszportową wydany
przez fabrykę Motte na imię Mi-
chała Rybaka. 100-1-1

Hygieniczna wykwinina
i t a n i a l l
jest najlepszą bielizną
fabrykantów

MEY & EDLICH
w Lipsku — Płagwie.
Dostawców Dworków Królewsko Saskiego i
Ruszczyńskiego.

Bielizna ta, nieporównana w swej
doskonaleści i praktyczności, nie różni się od
najwykwintniejszej bielizny piściennej.
Ze względu na niesłychanie niską cenę — służy kosztuje kil-
ka kopejek, — jest ona dostępna dla każdego.
Ustawaję zupełnie potrzebę prania, staje się niezbędną
w gospodarstwie.

Bielizna ta z wewnątrz i z zewnątrz pokryta jest płótnem,
OSTRZEŻENIE! Wobec licznych niegodnych naślado-
walców, swracamy uwagę na stempl firmy: „MEY
& EDLICH Leipzig — Płagwitz”, oraz na markę
fabryczną której opatrzoną jest każda sztuka tej bielizny.

840 16-1

ZAKŁAD
artystyczno-fotograficzny
Wacława Wesółowskiego
w Częstochowie
róg II Alei i Teatralnej 26.

Wykonywa wszelkie roboty w-
chodzące w zakres nowoczes-
nej fotografii po cenach przy-
stępnych.

Precz z pytaniami
która godzina?!

zegar „Antur” tylko za 2 r. 15 k.

Wysyłamy po otrzymaniu zamó-
wienia i bez zadatku, zegarek
odkryty, kieszonkowy, męski, elean-
giczny, płaski, trwały z czarnej
angielskiej stali z białymi ran-
dami, chód dwiężczy, nakręcony
umieniem raz na 40 godzin. Cena
tylko 2 r. 15 k. 2 szt. 4 rb. Do
każdego zegarka dodaje się
gwarancję na lat 6 i dewizę pancerną
z wewnętrznym metalem. Za przesył-
kę, pocztową dolicza się do 1-go czy też
do 4-eh zegarków 50 k. Adresować:
Warszawa, Ch. Szuwalskiej, Nowolipki
Nr 14 G. C. Zegarek 1-go gatunku nie
grubszy od srebrnego rubla z fantazyjnym
metalowym cyferblatem o 1-go rubla dro-
żej damski 8 rb. 25 k. 116-3-1

Do wynajęcia różne lokale, szopy i pi-
wnice sklepowe na ul. Krakowskiej
Nr. 15 wia A wsi znowobudowanego są-
kacjonal. i Dojazd Nr. 31 na ścieżki, fabry-
ki, warsztaty, mieszkanka i sklepy. Wie-
domość w kancelarji przy kościele św.
Zygmunta. 182-3-1

Zgubiono kartę paszportową wydany
przez fabrykę Motte na imię Mi-
chała Rybaka. 100-1-1

Do wynajęcia różne lokale, szopy i pi-
wnice sklepowe na ul. Krakowskiej
Nr. 15 wia A wsi znowobudowanego są-
kacjonal. i Dojazd Nr. 31 na ścieżki, fabry-
ki, warsztaty, mieszkanka i sklepy. Wie-
domość w kancelarji przy kościele św.
Zygmunta. 182-3-1

**Przekład Zakład wodolężny i sa-
natorium spec. chorób nerwowych**
D-ra Kupczyka — Szajkińskiego. 42-1

Parę materacy sprężynowych 22 rb.
otomany dywanowy od 35 rb., szedł
od 13 rb. sofita od 11,50. Tapicer II
Aleja 31. 140-4

Do sprzedania sklep w-dniu Dojazd 13
Wis awis dworca kolejowego. 181

Mydło Nafciane
z marką fabryczną Latarnia Morska
przygotowane sposobem angielskim najczystsze i wydajniejsze mydło do prania biele-
lizny. Przy użyciu trzymać się ściśle sposobu użycia.

HORDLICZKA I STAMIROWSKI ŁÓDŹ
Reprezentacja na Częstochowie i Zagłębiu Górnym: L. SEMION I D. BOCHNER
Częstochowa Telefon Nr. 129.

ZAKŁAD
artystyczno-fotograficzny
Wacława Wesółowskiego
w Częstochowie
róg II Alei i Teatralnej 26.

Wykonywa wszelkie roboty w-
chodzące w zakres nowoczes-
nej fotografii po cenach przy-
stępnych.

Żądka ohojsza.
Za 7 rb. 25 kop.

Wysyłamy 2 simele lub jesionne kostju-
my: 1 kawałek Angielskiego sukna
wełnianego, trelage i modnego matery-
alu, najnowszego ryunku. 2 ars. soro-
kości 4 1/2, dług. na cały męski korpuz
i 1 kawałek 8 ars. „Sukna Pansonné”
na damski trelage elegancji kostjum.
najnowszego ryunku. Opakowanie i
przesyłka na r-k. firmy, poczyta bez zado-
tku i bez rysyka, niepodobna się. Fabry-
ka swraca piensiedze w oślości. Na
danie wysłała się za tą cenę, za salo-
nie dolicza się 16 kop. i na Syberję je-
szcze 85 k. Adresować: Do fabryki T-wa
Sukienno-Wełnianej manufaktury Łódź
Nr 14. 139-4-1

PRENUMERATĘ I OGŁOSZENIA przyjmują: Kantor własny — Częstochowa Aleja 11 Nr. 38 — w Zawierciu Księgarnia p. K. Lubcke i S-ka, w Noworadomsku p. A. Kalczyński, w Rakowie p. Leon Piotrowski, w Warszawie p. F. Syrewicz.

Warunki prenumeraty. Rocznie rb. 6, półrocznie rb. 3, kwartalnie rb. 1 kop. 50, miesięcznie kop. 50 wraz z przesyłką Ceny ogłoszeń: za wiersz jednosłowny lub jego miejsce przed tekstem kop. 30, po tekście k. 10, obok tekstu (nadesłano) kop. 50, nekrologi kop. 20. Drobne ogłoszenia po 3 kop. za wiersz.